

แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียง

รหัสวิชา ส31101 สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ฯ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 พระพุทธ พอเพียง (ตอนที่ 1)

เรื่อง พระพุทธศาสนามีทฤษฎี วิธีการที่เป็นสากลและมีข้อปฏิบัติที่เป็นทางสายกลาง เวลา 1 ชั่วโมง

สอนโดย นางสาวบรรจง มุกดา โรงเรียนกัลยาณวัตร ขอนแก่น

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

ส 1.1 รู้และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสนา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรมเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด

ส 1.1 ม.4-6/4 วิเคราะห์ข้อปฏิบัติทางสายกลางในพระพุทธศาสนา หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด

2. สาระสำคัญ

พระพุทธศาสนามีหลักทฤษฎีและวิธีการที่เป็นสากล ได้แก่ อริยสัจ 4 และข้อปฏิบัติที่เป็นทางสายกลาง ได้แก่ อริยมรรคมีองค์ 8 เป็นหลักธรรมที่เป็นหลักพื้นฐานในการดำเนินชีวิตเพื่อการอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายทฤษฎีวิธีการที่เป็นสากล และข้อปฏิบัติที่เป็นทางสายกลางในพระพุทธศาสนา (K)
2. จำแนกทฤษฎีวิธีการที่เป็นสากล และข้อปฏิบัติที่เป็นทางสายกลางในพระพุทธศาสนา (P)
3. เห็นคุณค่าและความสำคัญในการปฏิบัติตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา คือ อริยสัจ 4 และอริยมรรค มีองค์แปด (A)
4. ตระหนักถึงความสำคัญของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้(A)

4. สาระการเรียนรู้

1. พระพุทธศาสนามีทฤษฎีที่เป็นสากล พระพุทธศาสนามีหลักทฤษฎีและวิธีการที่เป็นสากล ได้แก่ อริยสัจ 4 อริยสัจ 4 คือความจริงที่เป็นธรรมชาติของชีวิต เป็นหลักการที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเหตุและผล มี 4 ประการ คือ ทุกข์(ความจริงที่กำหนดรู้) สมุทัย (ความจริงที่ควรละ) นิโรธ (ความจริงที่ควรบรรลุ มรรค (ธรรมที่ควรเจริญ)
2. วิธีการที่เป็นสากล พระพุทธศาสนามีข้อปฏิบัติที่ยึดทางสายกลาง อริยมรรคมีองค์ 8

ข้อปฏิบัติทางสายกลาง (อริยมรรคมีองค์ 8)

- สัมมาทิฐิ การเห็นชอบ เห็นว่า บาป บุญ คุณพระรัตนตรัย บิฑามารดา มีจริง
- สัมมาสังกัปปะ คิดชอบ คิดออกจากความยึดติดในกาม ความพยายาม และการไม่เบียดเบียนผู้อื่น
- สัมมาวาจา เจรจาชอบ เว้นจากการพูดเท็จ คำหาบ วาจาส่อเสียด และพูดจาสิ่งที่ไม่-
- สัมมากัมมัฏฐะ การกระทำชอบ ไม่ฆ่าสัตว์ ลักทรัพย์ และประพฤติกิเลสในกาม
- สัมมาอาชีวะ การเลี้ยงชีวิตชอบ ไม่ประกอบอาชีพทุจริต เช่น ค้ามนุษย์ อาวุธ ยาเสพติด และน้ำเมา
- สัมมาวายามะ พยายามชอบ เพียรระวังความชั่วที่จะเกิดขึ้นในใจ เพียรละความชั่วที่เกิด

แล้วให้หมดไป เพียรสร้างความดีที่ยังไม่เกิด ให้เกิด เพียรรักษาความดีที่
เกิดขึ้นแล้ว ให้ดำรงอยู่ตลอดไป

- สัมมาสติ การระลึกชอบ ระลึกรู้ภายในกายของตนเอง ระลึกรู้ทันความรู้สึกของตนเอง

ระลึกรู้ทันอาการของจิต เช่น จิตเกิด โทสะ โมหะ โลภะ

ระลึกสภาวะธรรมที่เกิดขึ้นเท่าทัน

- การตั้งจิตมั่นชอบ จิตที่มีความตั้งมั่นที่ปราศจากนิวรณ์ 5 คือ

- ความใคร่ในกาม
- ความพยายาม
- ความง่วงซึม
- ความฟุ้งซ่าน
- ความลังเลสงสัย

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร

- การตอบคำถามจากบัตรคำ “ธรรมะ” อริยสัจ 4 และการเขียนคำอธิบายทางสายกลาง

2. ความสามารถในการคิด

- การให้เหตุผล คำถาม อริยสัจ 4 เป็นหลักธรรมที่เป็นหลักทฤษฎีที่เป็นสากลอย่างไร

การจัดระบบความคิดเป็นแผนภาพ การสรุปความรู้

การออกแบบการแก้ปัญหาโดยใช้หลักอริยสัจ 4

3. ความสามารถในการแก้ปัญหา

การแก้ปัญหาภายในกลุ่ม ในการระดมความคิดเรื่อง มรรค มีองค์ 8

4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

- จากการศึกษาปฏิบัติตนตามทางสายกลางช่วยให้ชีวิตประสบความสำเร็จและความสุขเพราะอะไร

- การตอบคำถามในใบงานที่ - กระบวนการกลุ่ม

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- มีวินัย ส่งใบงานตรงเวลา ทำงานกลุ่มเสร็จตรงตามเวลาที่กำหนด

- ใฝ่เรียนรู้ ให้ความร่วมมือในการร่วมกิจกรรม เช่น การตอบคำถาม การทำงานกลุ่ม
การทำใบงาน

- อยู่อย่างพอเพียง การนำหลักธรรมทางสายกลาง มาปรับใช้ในชีวิตประจำวันทำให้อยู่ในสังคมได้
อย่างมีความสุข

- มุ่งมั่นในการทำงาน ความตั้งใจในการทำใบงาน ความตั้งใจในการการทำงานกลุ่ม

7. ชิ้นงาน / ภาระงาน

- ชั้นลาน ใบงานที่ 4 ข้อปฏิบัติทางสายกลางในพระพุทธศาสนา

- ภาระงาน การทำงานกลุ่มเรื่อง มรรค มืองค์แปด

8. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1. ขั้นสร้างความสนใจ (15 นาที)

1. ครูชูบัตรคำ คำว่า **ธรรมะ** ให้นักเรียนคิดหาความหมายตามที่นักเรียนเข้าใจ โดยการ
ให้นักเรียนให้ความหมายโดยการสุ่ม ทีละคน (5 นาที) (คิดหาความหมายตามที่ตนเข้าใจ มีเหตุผล)
จากนั้นให้ครูอธิบายก่อนนำเข้าสู่บทเรียน ดังนี้

ธรรมะคือหลักความเป็นจริงที่ปรากฏอยู่ตามธรรมชาติทั้งที่เป็นรูปธรรมที่จับต้องได้
และนามธรรมที่จับต้องไม่ได้ ในทางพระพุทธศาสนาแบ่งธรรมะเป็นระดับ คือ ระดับโลกียธรรม
คือ ธรรมของผู้ยังไม่หมดกิเลส และระดับโลกุตตรธรรม ธรรมชั้นสูง ได้แก่ บุคคลผู้บรรลุนิพพาน
และเข้าใจสภาพของรูปธรรมและนามธรรมอย่างแจ่มแจ้งจนหมดอาสวะกิเลสโดยสิ้นเชิง

2. ครูคิดบัตรคำ **อริยสัจ 4** บนกระดาน ครูซักถามนักเรียนโดยใช้คำถาม ดังนี้(10 นาที)

- อริยสัจ 4 คืออะไร ประกอบด้วยอะไรบ้าง

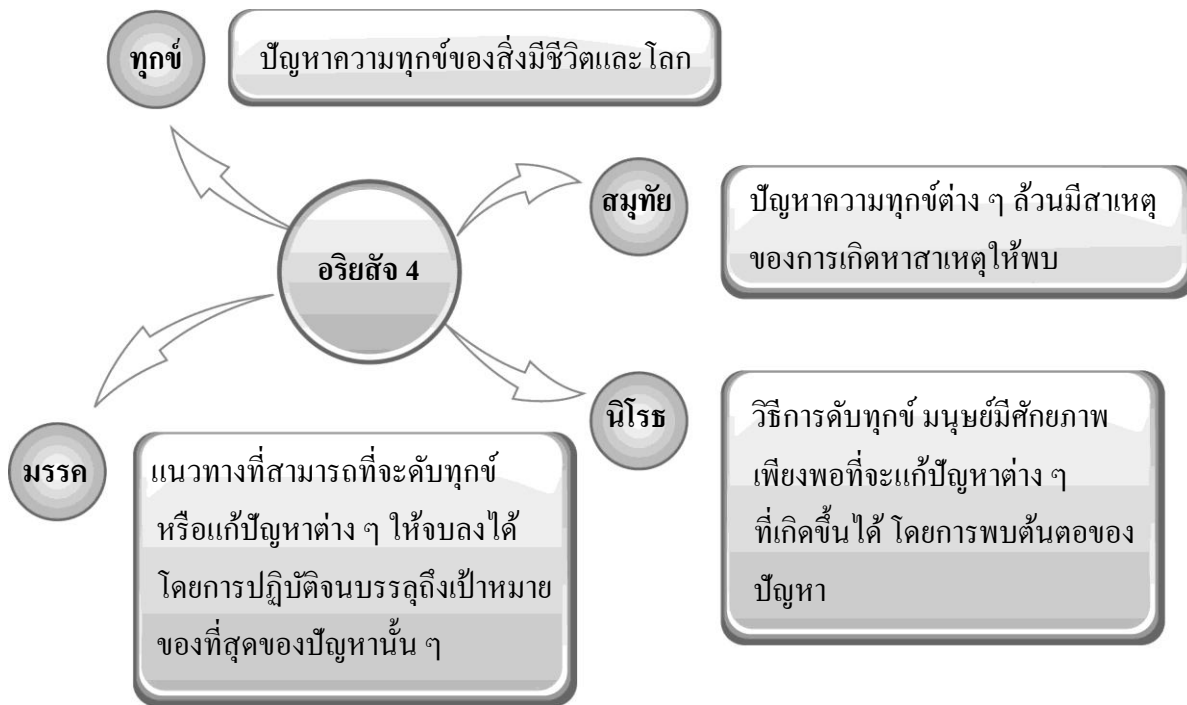
(แนวคำตอบ) อริยสัจ 4 คือความจริงที่เป็นธรรมชาติของชีวิต เป็นหลักการที่แสดง
ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุและผล มี 4 ประการ คือ ทุกข์(ความจริงที่กำหนดรู้) สมุทัย (ความจริงที่ควรละ)
นิโรธ (ความจริงที่ควรบรรลุมรรค (ธรรมที่ควรเจริญ)

- อริยสัจ 4 เป็นหลักธรรมที่เป็นหลักทฤษฎีที่เป็นสากลอย่างไร

(แนวคำตอบ) พระพุทธศาสนามีทฤษฎีที่เป็นสากล เพราะ มีหลักการและวิธีการซึ่งเป็นที่ยอมรับ
ว่ามีความถูกต้องและสามารถพิสูจน์ได้ ทฤษฎีอันเป็นสากลที่พระพุทธเจ้าเน้นอยู่เสมอ
คือ อริยสัจ 4 (การนำความรู้เดิมมาเชื่อมโยงมีเหตุผล)

จากนั้นให้ครูสรุปคำตอบของนักเรียนเขียนอธิบายเป็นแผนภาพบนกระดานเพิ่มเติม (*การใช้ความรู้
อย่างมีเหตุผล*)

ดังตัวอย่าง

2. ชั้นแสวงหาสารสนเทศ (15 นาที)

3. ครูจัดกิจกรรมในชั้นเรียนโดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 8 กลุ่มให้แต่ละกลุ่มสรุปความหมายของ อริยมรรคมีองค์ 8 (มัชฌิมาปฏิปทา) มากลุ่มละ 1 ข้อ ตามลำดับ ดังนี้ (10 นาที)

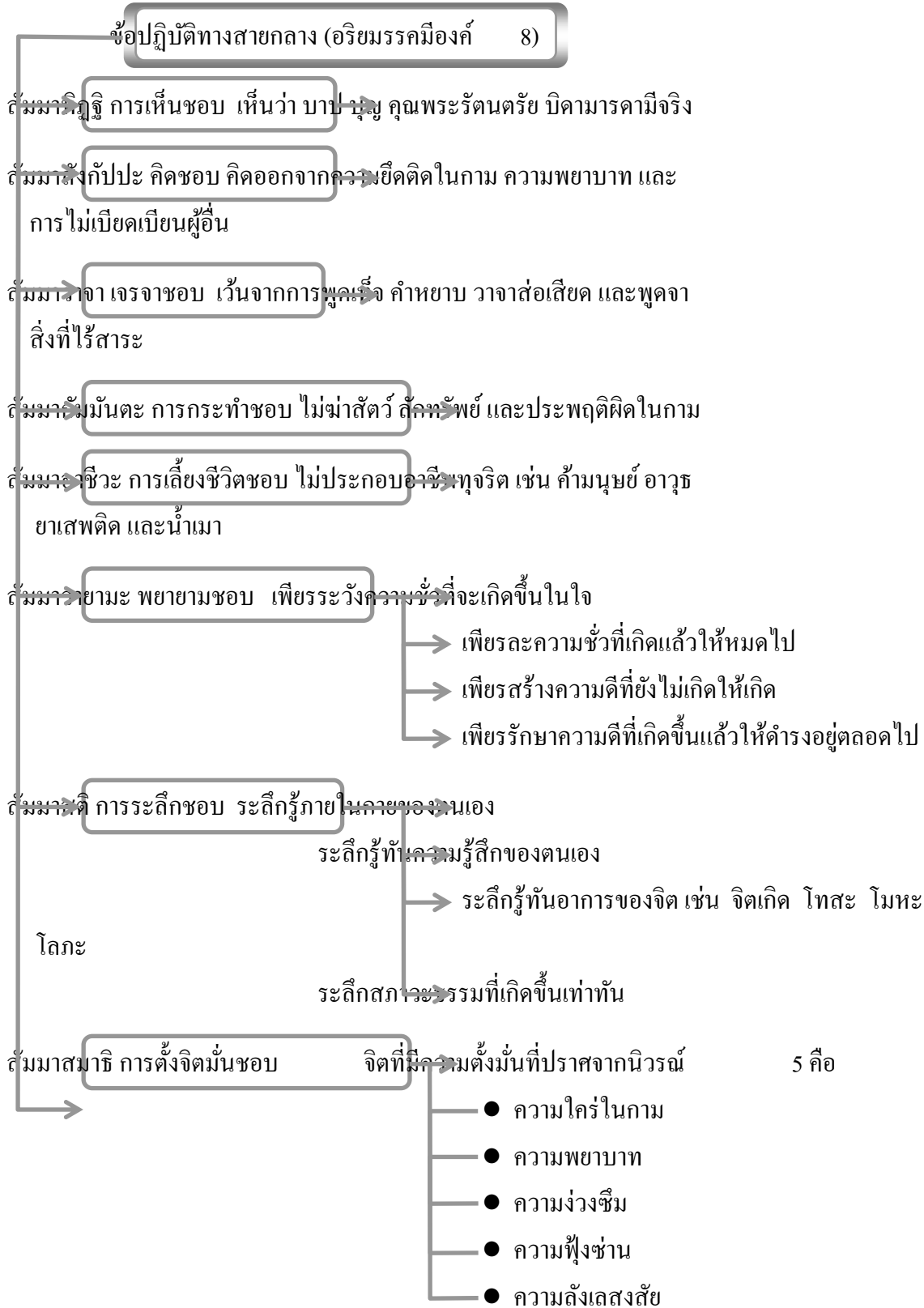
องค์ 8 (มัชฌิมาปฏิปทา) มากลุ่มละ 1 ข้อ ตามลำดับ ดังนี้

- สัมมาทิฐิ
- สัมมาสังกัปปะ
- สัมมาวาจา
- สัมมากัมมันตะ
- สัมมาอาชีวะ
- สัมมาวายามะ
- สัมมาสติ
- สัมมาสมาธิ

โดยให้แต่ละกลุ่มสรุปความรู้ความหมายของข้อธรรม แล้วส่งผู้แทนกลุ่ม กลุ่มละ 1 คน ออกมาขึ้นเรียงแถวหน้ากระดานบอกความหมายสรุปนำเสนอหน้าชั้นเรียน (*สร้างภูมิคุ้มกันในการทำงานกลุ่ม*)

4. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อปฏิบัติที่เป็นทางสายกลาง เขียนอธิบายเป็นแผนภาพบนกระดาน ดังตัวอย่าง (5 นาที) *(ใช้ความรู้อย่างมีเหตุผล)*

ตัวอย่างแผนภาพ

3. ขั้นสร้างความรู้ (5 นาที)

5. ให้นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ ดังนี้

- พระพุทธศาสนามีหลักทฤษฎีและวิธีการที่เป็นสากล ได้แก่ อริยสัจ 4 และข้อปฏิบัติ

ที่เป็นทางสายกลาง ได้แก่ อริยมรรคมีองค์ 8 *(ใช้ความรู้อย่างมีเหตุผล)*

4. ขั้นสื่อสาร (10 นาที)

6. ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น โดยครูใช้คำถามท้าทาย ดังนี้

- การปฏิบัติตนตามทางสายกลางช่วยให้ชีวิตประสบความสำเร็จได้เพราะอะไร *(การใช้ความรู้อย่างมีเหตุผลและมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี)*

5. ขั้นตอบแทนสังคม (5 นาที)

7. ให้นักเรียนทำใบงานที่ 4 ข้อปฏิบัติทางสายกลางในพระพุทธศาสนา (การบ้าน)

8. นำความรู้ “อริยสัจ 4 และข้อปฏิบัติที่เป็นทางสายกลาง” ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ทั้งตนเองและครอบครัว *(มีความพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี)*

8. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post-Test) เพื่อประเมินผลการเรียนในหน่วยการเรียนรู้ที่ *(ความมีเหตุผล)*

9. สื่อการเรียนรู้

1. บัตรคำ
2. ใบงานที่ 4 ข้อปฏิบัติทางสายกลางในพระพุทธศาสนา
3. หนังสือเรียน พระพุทธศาสนา ชั้น ม. 4-6

10. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. วิธีการวัดและประเมินผล

- 1.1 สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรม การตอบคำถาม (K)
- 1.2 สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม (P)
- 1.3 ตรวจใบงานที่ 4 (A)

2. เครื่องมือ

- 2.1 แบบสังเกตพฤติกรรมในการเข้าร่วมกิจกรรม
- 2.2 แบบสังเกตพฤติกรรมในการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม

3. เกณฑ์การประเมิน

- 3.1 การประเมินพฤติกรรมในการเข้าร่วมกิจกรรม ผ่านตั้งแต่ 2 รายการ ถือว่า ผ่าน
ผ่าน 1 รายการ ถือว่า ไม่ผ่าน

3.2 การประเมินพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม

คะแนน 9-10 ระดับ ดีมาก

คะแนน 7-8 ระดับ ดี

คะแนน 5-6 ระดับ พอใช้

คะแนน 0-4 ระดับ ควรปรับปรุง

การประเมินผลตามสภาพจริง (Rubrics)

การประเมินใบงานนี้ให้ผู้สอนพิจารณาจากเกณฑ์การประเมินผลตามสภาพจริง (Rubrics)

เรื่อง ข้อปฏิบัติทางสายกลางในพระพุทธศาสนา

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคะแนน			
	4 (10 คะแนน)	3 (9 คะแนน)	2 (7-8 คะแนน)	1 (5-6 คะแนน)
อธิบายการปฏิบัติตนตามแนวทางสายกลางในพระพุทธศาสนา	อธิบายการปฏิบัติตนตามแนวทางสายกลางในพระพุทธศาสนาได้สัมพันธ์เชื่อมโยงกันให้เห็นภาพโดยรวม แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์กับตนเองและบุคคลอื่นอย่างเห็นเหตุเป็นผล	อธิบายการปฏิบัติตนตามแนวทางสายกลางในพระพุทธศาสนาได้ มีการจำแนกข้อมูล แสดงให้เห็นถึงการปฏิบัติของตนเอง อย่างเป็นเหตุเป็นผล	อธิบายการปฏิบัติตนตามแนวทางสายกลางในพระพุทธศาสนา ได้สอดคล้องกับข้อมูล มีการเขียนขยายความ ยกตัวอย่าง อธิบายให้เข้าใจง่าย	อธิบายการปฏิบัติตนตามแนวทางสายกลางในพระพุทธศาสนาได้ แต่ยังไม่สอดคล้องกับข้อมูลและ ไม่มีการอธิบายเพิ่มเติม

บันทึกหลังการสอน

ผลการจัดการเรียนการสอน

ปัญหา / อุปสรรค

แนวทางแก้ไข

ลงชื่อ _____ (ผู้บันทึก)

(นางสาวบรรจง มุกดา)

____ / ____ / ____

ใบงานที่ 4 ข้อปฏิบัติทางสายกลางในพระพุทธศาสนา

วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____ 6

ชื่อ _____ นามสกุล _____ ชั้น _____ เลขที่ _____

ให้นักเรียนอธิบายสรุปแนวทางการปฏิบัติตนตามข้อปฏิบัติทางสายกลาง
ในพระพุทธศาสนา เกี่ยวกับการศึกษา การใช้ชีวิตในครอบครัว

1. แนวทางการปฏิบัติตนทางสายกลางในการศึกษา

2. แนวทางการปฏิบัติตนทางสายกลางในการดำเนินชีวิตในครอบครัว

แบบทดสอบหลังเรียน (Post - Test)

ชื่อ _____ นามสกุล _____ เลขที่ _____ ชั้น _____

ได้คะแนน

คะแนนเต็ม 10 คะแนน

ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย × ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้อง

1. “ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นมีสาเหตุของการเกิด มิได้เกิดขึ้นมาลอย ๆ” เป็นความหมายของอริยสัจ 4

ข้อใด

ก. ทุกข์ ข. สมุทัย

ค. นิโรธ ง. มรรค

2. ใช้สติปัญญาในการแก้ปัญหา ปัญหาต่าง ๆ ก็จะจบลงได้ เป็นหนทางปฏิบัติตามอริยสัจ 4 ในข้อใด

ก. ทุกข์ ข. สมุทัย

ค. นิโรธ ง. มรรค

3. ข้อใดให้ความหมายของนิโรธได้ถูกต้อง

ก. มนุษย์มีความสามารถดับความทุกข์หรือแก้ปัญหของตนเองได้

ข. ความทุกข์-สุขเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นประจำไม่ควรยึดติด

ค. ทุกปัญหาล้วนมีเหตุปัจจัยให้เกิดขึ้น

ง. ปัญหาสามารถแก้ได้ด้วยการใช้ปัญญา

4. ข้อใดเป็นความหมายของอริยมรรคมีองค์ 8

ก. ความจริงอันประเสริฐ

ข. หนทางอันประเสริฐ

ค. ความดีที่ควรปฏิบัติ

ง. เส้นทางแห่งความสำเร็จ

5. การเห็นด้วยปัญญาว่า บาป บุญ ผลกรรมดีชั่วมีจริง เป็นหลักธรรมอริยมรรคมีองค์ 8 ในข้อใด

ก. สัมมาทิฐิ

ข. สัมมาสติ

ค. สัมมาสมาธิ

ง. สัมมาสังกัปปะ

6. ข้อใดเป็นการปฏิบัติตนตามอริยมรรคมีองค์ 8 สัมมาอาชีวะ

ก. ไม่ยึดติดในกามารมณ์ ความพยายาม และการเบียดเบียน

ข. ไม่ฆ่าสัตว์ ไม่ลักทรัพย์ ไม่ประพฤติผิดในกาม

ค. ไม่ประกอบอาชีพผิดกฎหมาย เลี้ยงชีวิตด้วยอาชีพสุจริต

ง. ความระวังไม่ให้ความชั่วเกิดขึ้นในใจ

7. ความเพียรระวังไม่ให้ความชั่วเกิดขึ้นในใจ ละความชั่วที่เกิดขึ้นแล้วให้หมดไป สร้างความดี

ที่ยังไม่เกิดให้เกิด และรักษาความดีที่เกิดขึ้นแล้วให้ดำรงอยู่ตลอดไป เป็นการปฏิบัติตาม
อริยมรรคมีองค์ 8 ในข้อใด

ก. สัมมาทิฐิ

ข. สัมมาสังกัปปะ

ค. สัมมาวายามะ

ง. สัมมาสติ

8. จิตที่จะตั้งมั่นเป็นสมาธิได้จะต้องมีลักษณะอย่างไร ตามความหมายของอริยมรรคมีองค์ 8 ในข้อ
สัมมาสมาธิ

ก. จิตที่ปราศจากนิวรณ์ 5 ครอบงำ

ข. จิตที่มีอารมณ์มั่นคง จริงจัง มุ่งมั่น

ค. จิตที่ละความโกรธได้แล้ว

ง. จิตที่ละการมรณได้แล้ว

9. การพิจารณาระลึกรู้ กาย เวทนา จิต ธรรม เป็นองค์ธรรมของอริยมรรคมีองค์ 8 ในข้อใด

ก. สัมมาวายามะ

ข. สัมมาสังกัปปะ

ค. สัมมาสติ

ง. สัมมาสมาธิ

10. ข้อปฏิบัติทางสายกลางอริยมรรคมีองค์ 8 มีความสัมพันธ์กับข้อใดในอริยสัจ 4

ก. ทุกข์

ข. สมุทัย

ค. นิโรธ

ง. มรรค

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน (Post - Test)

1. ง 2. ง 3. ก 4. ข 5. ก

6. ค 7. ค 8. ก 9. ค 10. ง

1. ครูใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้อย่างไร

หลักพอเพียง ประเด็น	พอประมาณ	มีเหตุผล	มีภูมิคุ้มกัน
เนื้อหา	ครูกำหนดเนื้อหาได้ สอดคล้องกับมาตรฐาน ตัวชี้วัดและเหมาะสม กับเวลา วิชา ความสามารถของ ผู้เรียน	-เพื่อให้ นักเรียนได้ เรียนรู้ตรงตาม มาตรฐานและตัวชี้วัด และครบถ้วนตาม กระบวนการ -เพื่อให้ผู้เรียนเห็น คุณค่าของการนำ หลักธรรมทางสายกลาง มาประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันและอยู่ ในสังคมอย่างมีความสุข	-ครูลำดับเนื้อหาจากง่าย ไปหายาก จากใกล้ตัว ไปไกลตัวเพื่อให้ผู้เรียน เข้าใจง่าย -ครูเตรียมเนื้อหาในการ เรียนให้ครอบคลุมตาม มาตรฐานและตัวชี้วัด
เวลา	ครูกำหนดเวลาได้ เหมาะสมกับเนื้อหา และกิจกรรมการเรียนรู้	-เพื่อให้จัดกิจกรรมการ เรียนรู้ได้ครบถ้วน ตามที่กำหนด -เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียน ทำกิจกรรมอย่างมี ประสิทธิภาพ	ครูเตรียมการจัดสรร เวลาเพิ่มสำหรับผู้เรียน ที่ไม่สามารถปฏิบัติ กิจกรรมได้ตามขั้นตอน
วิธีการจัดกิจกรรม	ครูออกแบบกิจกรรม การเรียนรู้ได้เหมาะสม สำหรับการนำพาผู้เรียน ไปสู่เป้าหมายและ เหมาะสมกับสภาพ ผู้เรียน	เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพ ตามมาตรฐานและ ตัวชี้วัด	-ครูแจ้งจุดประสงค์และ กิจกรรมให้ผู้เรียนทราบ ก่อนการเรียนรู้ -ครูเตรียมตัดทอน กิจกรรมในกรณีที่ใช้ เวลานานเกินไปและ ผู้เรียนเบื่อหน่าย

1. ครูใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้อย่างไร(ต่อ)

หลักพอเพียง ประเด็น	พอประมาณ	มีเหตุผล	มีภูมิคุ้มกัน
สื่อการเรียนรู้	-ครูเลือกสื่อที่เหมาะสมกับเป้าหมาย เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และความสนใจของผู้เรียน -ครูเตรียมสื่อให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน	-เพื่อกระตุ้นความสนใจของนักเรียน -เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนเข้าใจในบทเรียนได้ง่ายขึ้น	-ครูวิเคราะห์ผู้เรียนก่อนการจัดการเรียนรู้ เพื่อช่วยให้ครูเตรียมสื่อ/อุปกรณ์ได้เหมาะสมกับผู้เรียน -เตรียมสื่อ/อุปกรณ์สำรอง -ลดภาระการบรรยายของครู
แหล่งเรียนรู้	ครูเลือกแหล่งเรียนรู้ได้เหมาะสมกับเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และความสนใจของผู้เรียน	-เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน -เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้ง่ายยิ่งขึ้น	-ครูประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับแหล่งเรียนรู้ไว้ล่วงหน้า -กำหนดเวลาในการศึกษาแหล่งเรียนรู้ให้ชัดเจน
การวัดผลและประเมินผล	ครูออกแบบการวัดและประเมินผลได้เหมาะสมกับตัวชี้วัด กิจกรรมการเรียนรู้ และผู้เรียน	เพื่อประเมินผู้เรียนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และตรงกับสิ่งที่ต้องการวัดและประเมินผล	-ครูศึกษาและสร้างเครื่องมือวัดผลให้ตรงตามตัวชี้วัดและผ่านการตรวจสอบคุณภาพ -ครูชี้แจงวิธีการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลให้ชัดเจน
ความรู้ที่ครูจำเป็นต้องมี	ครูมีความรู้เกี่ยวกับพระพุทธศาสนามีทฤษฎีและวิธีการที่เป็นสากลและมีข้อปฏิบัติที่ยึดทางสายกลาง พระพุทธศาสนาเน้นการพัฒนาศรัทธาและปัญญาที่ถูกต้อง จิตวิทยาการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		
คุณธรรมของครู	ครูมีความเมตตาต่อศิษย์ มีความรับผิดชอบ มีความยุติธรรม มีความอดทน		

2. ผู้เรียนใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้อย่างไร

ประเด็น	หลักพอเพียง	พอประมาณ	มีเหตุผล	มีภูมิคุ้มกัน
หลักพอเพียง	<ul style="list-style-type: none"> -ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมได้เหมาะสมตามลำดับขั้นตอน -ผู้เรียนแบ่งหน้าที่การทำงานในกลุ่มได้เหมาะสมกับความสามารถของแต่ละบุคคล -ผู้เรียนใช้วัสดุอุปกรณ์และงบประมาณที่มีอยู่อย่างประหยัดและคุ้มค่า 	<ul style="list-style-type: none"> -ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมได้ครบถ้วน ตามขั้นตอนและสำเร็จตามเป้าหมาย -ผู้เรียนแก้ปัญหาในการทำงานได้สำเร็จตามเป้าหมาย -ผู้เรียนประหยัด -ผู้เรียนประมาณในการทำงาน -ผู้เรียนปลูกฝังจิตสำนึก รักสิ่งแวดล้อม จิตอาสา และจิตสาธารณะ 	<ul style="list-style-type: none"> -ผู้เรียนรู้จักการวางแผนงานอย่างเป็นระบบให้งานประสบความสำเร็จ -ผู้เรียนปรับตัวในการทำงานกับเพื่อนได้อย่างมีความสุข -ผู้เรียนเตรียมอุปกรณ์ให้พร้อมก่อนลงมือทำกิจกรรม -ผู้เรียนศึกษารายละเอียดของกิจกรรมให้เข้าใจก่อนลงมือปฏิบัติ 	
ความรู้	<ul style="list-style-type: none"> -ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับพระพุทธศาสนามีทฤษฎีและวิธีการที่เป็นสากลและมีข้อปฏิบัติที่ยึดทางสายกลาง พระพุทธศาสนาเน้นการพัฒนาศรัทธาและปัญญาที่ถูกต้อง -ผู้เรียนมีความรู้ในการวางแผนการทำงาน วิธีทำงานร่วมกับผู้อื่น 			
คุณธรรม	<ul style="list-style-type: none"> ผู้เรียนมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน 			

3. ผู้เรียนได้เรียนรู้การใช้ชีวิตที่สมดุลสู่ 4 มิติ และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง
ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงดังนี้

ด้าน องค์ประกอบ	สมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ			
	วัตถุ	สังคม	สิ่งแวดล้อม	วัฒนธรรม
ความรู้	ผู้เรียนมีความรู้ในการเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ในการทำกิจกรรมที่กำหนดได้อย่างเหมาะสม	ผู้เรียนมีความรู้ในการวางแผนการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม	ผู้เรียนมีความรู้ในการวางตัวทำให้บรรยากาศในห้องเรียนน่าเรียน	ผู้เรียนมีความรู้เรื่องพุทธศาสนามีทฤษฎีและวิธีการที่เป็นสากลและมีข้อปฏิบัติที่ยึดทางสายกลาง
ทักษะ	-ผู้เรียนมีทักษะใช้วัสดุอุปกรณ์ในการทำงานอย่างประหยัดและคุ้มค่า -ผู้เรียนเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างเหมาะสม	-ผู้เรียนวางแผนการทำงานได้อย่างเป็นระบบ -ผู้เรียนทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ -ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นหรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	-ผู้เรียนมีทักษะในการสร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้น่าเรียน -ผู้เรียนมีทักษะในการแสดงความคิดเห็นหรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนอย่างสนุกสนานและมีประสิทธิภาพ	-ผู้เรียนมีทักษะในการนำข้อปฏิบัติที่ยึดทางสายกลางมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข
ค่านิยม	ผู้เรียนตระหนักถึงคุณค่าของการใช้วัสดุอุปกรณ์ในการทำงานอย่างประหยัดและคุ้มค่า	-ผู้เรียนตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อน้ำที่ทิ้งต่อตนเองและในการทำงานร่วมกับผู้อื่น -ผู้เรียนยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	ผู้เรียนตระหนักถึงการประพฤติตนในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	ผู้เรียนตระหนักถึงการนำข้อปฏิบัติที่ยึดทางสายกลางมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

